

“De ander als vleesgeworden zingeving”

door Joke Beeckmans | 12 december 2014

Welke dromen zou ik najagen als ik me door niemand zou laten tegenhouden? De vraag spookt vaak door het hoofd van theatermaakster Lore Dijkman. “Ik ben nu begin dertig en dan dringt toch langzaam het idee tot je door dat het leven echt eindig is. Dat levert best een druk op en de vraag: Wat moet ik doen om dat korte bestaan waardevol te laten zijn?”

In de door haar geschreven en gespeelde muziektheatervoorstelling *Schotland* verbeelden de personages haar schrikbeeld. “Ze vragen zich helemaal niets af en het zit er voorlopig niet in dat ze nog iets gaan doen met hun leven.”

Inspiratie voor de voorstelling vond Lore bij het boekenweekgeschenk *De heilige Antonio* (1998) van Arnon Grunberg. “Hij schreef een heel ontroerend verhaal over twee broertjes die van Latijns Amerika naar New York verhuizen en op een inburgeringscursus gefascineerd raken door een meisje van plezier uit het Oostblok. Grunberg doet dat in korte absurdistische zinnetje. Het was een mooi houvast om uit te snoepen en van te leren.”

FREEK over LORE

“Lore heeft een heel eigen idioom aan woorden en manier van zinnen maken bedacht. Realistische, superlogische gesprekjes zijn er niet. Op sommige momenten zijn de zinnen zo mooi en grappig, dat we als muzikanten alleen als stokstaartjes kunnen staan luisteren. Sommige teksten moet je alle ruimte geven.”

In Lores absurdistische vertelling wachten twee broers en een meisje in een enorme puinhoop op een zekere Frank. “Hij moet met de oplossing komen voor een beter leven, maar verschijnt maar niet. Tijdens het wachten doden de drie de tijd door te fantaseren. Ze dromen over een dierentuin, een chique hotel en een carrière als Flamencodanseres in Schotland. Samen fantaseren ze een heel eigen werkelijkheid bij elkaar.”

Foto: Ben van Duin

Op die manier maken de broers zich geen zorgen over de toekomst meer. “Ze blijven heel erg steken in het hier en nu”, zegt Lore. Ook klampen ze zich angstvallig aan elkaar vast. “Ze zijn in een wereld beland die de hunne niet is en ze weten daar niet meer wie ze zijn zonder elkaar. De ander is hun vleesgeworden zingeving.” Vooral dat laatste vindt Lore een interessant fenomeen. “Broers en ook zussen blijven elkaars rivaal en spiegel. Je blijft altijd aan elkaar refereren.”

Vormgever Janne Sterke vertaalde de innerlijke wereld van de drie in een opvallend decor. “Zij heeft geprobeerd om een zo dromerig en artificieel mogelijke wereld te creëren en bedacht daarvoor een vrolijke wolk van knalgele, ademende bobbels die een eigen leven gaan leiden. Ze zwellen, kabbelen, lopen vol en dan weer leeg.”

Voor de muziek benaderde Lore Freek den Hartogh en Krisjan Schellingerhout, met wie ze samen aan de Toneelschool Maastricht studeerde en nu bij Toneelgroep Maastricht speelt. “In *Schotland* spelen zij de broers en verbeelden tegelijkertijd met muziek hun dromen, een wereld die zoveel groter is dan het eiland waarin ze elkaar in hun greep houden. In tegenstelling tot de werkelijkheid, is de muziek vrij en open.”

Lore is trots op het resultaat: “Freek en Krisjan laten mijn songteksten horen op een manier die ik zelf niet had kunnen bedenken of voorstellen. Het zijn veelzijdige muzikanten met een heel eigen en fris geluid en hun stemmen klinken mooi, bijna symbiotisch, samen. Bij het nummer ‘Ze kijkt alsof’ laten ze hun stemmen zo mooi harmoniseren en schuren dat het Gregoriaans klinkt.”

Het openingsnummer is Lores favoriet: “Het is stoere elektronische muziek met veel energie, waarin je twee jongens hoort die met z’n tweetjes plezier hebben. Ik hoop dat ze vaker samen muziek gaan maken.”

KRISJAN over LORE

“Lore schreef een heel fantasievolle tekst met heel veel verschillende kleuren en grillige wisselingen. Je weet nooit waar het naartoe gaat. Ook in haar spel kan ze die grilligheid en gekte opzoeken.”

Foto: Ben van Duin